

Vaški apostol

Za "Ameriško Domovino" prestavi M. U.

Gospod Felician je vzdihnil. "Ko bi se le zgodilo malo bolj pogosto! Vsak je pač ne doživljal ... pa mora biti človek pač zadovoljen, ako ve, da so je drugi doživljali. Dobre besede se pač ne porajajo tako pogosto kakor muhe. Med sto besedami jih pade devetindevetdeset kakor goli vrabci iz gnezda, medtem ko pridejo vse neumnosti in laži na svet kakor mlade lisice in volkovi z dlako in zobmi. Glej, Peterček, to je pač tako in bo tako ostalo, dokler bodo ljudje na svetu."

"Goli vrabci ... je mrmral Peter pred se, kakor da ni čul poznejših župnikovih besed. "Bi se pa vseeno lahko zgodilo, da bi eden znal leteti ... eden mojih ... kadar jih rečem sto ... in tisoč ... ali še več?"

"Meniš?" Župnik se je dobrohotno smejal. "Peterček! Ves trud bi bil zaman! Res, da imaš debelo glavo, pa četudi se prizadevaš celih sto let ... ničesar ne boš opravil."

Težko je dihal Peter ter trenutek pomišljal. Nato je dejal žalostno: "Naj mi povejo, gospod župnik ... naš ljubi Bog je vsega mogočen in stori lahko, kar hoče ... zakaj ni tedaj napravil ljudi že takoj spočetka malo drugačne ter ustvaril samo dobre?"

"Ga boš moral pa že sam vprašati, kajti meni ni še nikdar povedal." Gospod Felician se je naslonil v kot ter strmél v strop. "Jaz vem samo eno in to je, da rad odpusti. Z dobroto in odpustitvijo pa prideš dalje, nego pa s psovanjem. Če pa enkrat veš, kako so ljudje in se oziraš tudi malo na njih norosti in šibkosti, tedaj lahko tudi z njimi izhajaš. Pač ni treba, da pričneš takoj vpiti, kadar nam stopi sosed na kurje oko. Bolj pametno je že, da prezreš bolečino ter rečeš smehljaje: 'Glejte, gospod bratranec, pa imate dobro podkovane čevlje!' In videl boš, da ne bo več drugič, kadar ti zopet stopi na nogo, ostal toliko časa na njej." Gospod Felician je otresel pipo. "Menim pač, da bi bilo bolje, da ne bi ti več ljudi tako neprestano 'peglal.' S silo jih ne boš premagal. Z besedo pa še posebno ne prideš nikamor."

"Ampak ... Brezupno je Peter gledal župnika. "Ampak ... povedati jim je pač treba!"

"Ob pravem času in na pravem mestu! Pa ne v krčmi pri kvartanju in ne v planinski koči pri pinji in ne v drvarski koči, kadar si močnik kuhajo, najmanj pa tedaj, kadar so jezni in imajo zamašena ušesa. Zato pa bodi pameten, Peterček, pa mi stori eno ljubav! Opusti svoje pridiganje! Saj vem, dober namen imaš ... ampak pomagalo pa ne bo, Peterček! Baš nasprotno! Zato mi obljubi in podaj mi roko na to ..."

Prestrašen je skril Peter Janez roke za hrbet. "Nak, nak, gospod župnik ... da rečem kako besedico, kadar je treba, to je moja dolžnost. Dva sveta apostola mi nista zaman dala svojih imen ... in v cerkvi sem zagledal luč sveta, v cerkvi je moj dom, ljubi Bog je bil moj krušni oče ... in njemu sem pomočnik ..."

"Pa moraš s svojim početjem škodovati, kajne?"

"Škodovati?" je hotel dejati Peter Janez. Beseda pa ni hotela z jezika. Le brezslušno je pregibal ustne, njegove solzne oči pa so gledale docela zmedeno.

"Da te ljudje samo zasmehujejo, Peterček, to si moral vendar opaziti — ali ne?"

"Seveda, da ... ampak ... apostol je težko hropel. "Vsaka dobra stvar pač hodi trnjevo pot."

"In glej, meni, meni le še otežuješ pastirstvo, še bolj, kakor pa je že. Kadar sem poprej svojim faranom govoril raz prižnico, tako prav pošteno na dušo, je še vedno nekaj malega zalego. Sedaj pa ... čim le izgovorim na prižnici besedi 'krščanska ljubezen,' že mislijo vsi nate, obračajo glave in se prično smejati. Glej, popred mi je bila dejala moja Katra, pa nekaj je tudi resničnega na tem: kar spada v cerkev, ne smemo raznašati naokoli po cesti in krčmi ... pač izgubi na neprimernem mestu na veljavi, čeravno je dobro misljeno. Zato pa, Peterček, mi obljubi, da boš dal mir."

Peter Janez je sklonil hrbet, da je bil še bolj grbav.

"Peterček?"

"Gospod župnik ... naj mi odpustijo, ampak ... ampak ... Peter Janez je zmajal z glavo. "Ako pogledam Marijano in Lizabetkin obraz ..."

"Saj sem ti obljubil, da bom spregovoril za Marijano. Drugo nedeljo ..."

Vrata so se odprla, a v sobo je stopila Katra, kakor da je baš tega trenutka čakala. "Prečistiti, čas je za roženkranc. Naj si obujejo škornje."

"Da, da, je že prav!"

Peter Janez je pogledal kuharico, pogledal župnika — in vstal. Z roko si je obrisal čelo ter dejal počasi: "Nu, da, radi mene ... pa počakajmo nekoliko! Nocoj moram itak zopet gori v gozd, pa me ne bo ves teden nazaj. Bom pa počakal, da bom videl, kako bo izgledalo prihodnjo nedeljo. Ampak, kar so mi obljubili, gospod ..."

"Če ti pa pravim, Peterček ..."

"Prečistiti!" se je vmešala Katra, "sedaj se pa mudi!" Z obema rokama, kajti le težko je bilo premakniti te tristote, je rinila Petra proti veži. "Glej da izgineš, sicer gospod župnik še zamude roženkranc!" Za šepavim apostolom je zaloputnila vrata.

Gospod Felician je slekel spalno suknjo ter je segel po škornje, ki so stali pri peči. "Saj nisem niti slišal, da bi zvonilo," je dejal ter pogledal na uro. Tedaj pa se je začudil. "Katra, saj je vendar še celo uro!"

"Hotela sem vas le oprostiti tega tepca ... Gotovo bi mi bili še kaj obljubili, kar ne bi mogli potem držati."

Prečistiti, v levici uro, v desnici škorenj, se je dvignil. Gleboke gube so se zagreble v njegov čelo. "Katra ... dejal sem ti že nešteto krat: nikar se mi ne mešaj v moje dušno pastirstvo! Tega ne trpim!"

"Saj se tudi ne mešam v nobeno stvar," je odvrnila kuharica mirno, "samo skrbim za naš farovž. Zato jim pa tudi pravim sedaj: naj bodo pametni, prečistiti, pa naj si ne delajo neprijetnosti radi Malarce."

"Katra!"

"Naj govore ljudje, kar hočejo ... če ne bi imeli ničesar govoriti, bi se še zadušili!"

"Katra, pravim ti ..."

"Danes govore tako, jutri pa že drugače! Zato pa naj se ne mešajo v to stvar. Z mešanjem bo samo še bolj smrdelo,

Mar ne vedo, kako paglavci so fantje?"

"Katra ... Vedno bolj razdraženo je postajal njegov glas. "Naj bodo pametni, pa naj pomislijo na nadlogo pred petimi leti, s staro Mahovičko ... ko so jim ljudje porezali ponogi v vrtu vse češplje."

"Češplje! Češplje! Kakor da ni na svetu ničesar bolj važnega!" In kakor v povdarek je gospod Felician postavil škorenj trdo na tla. "Mar ne rastejo že zopet mlada drevesca?"

"Da, ampak češplj z njih ne bova midva nikdar doživela."

"Nu, jih bo pa pač moj gospod naslednik!"

"I, od tega bodo pa oni kaj imeli!"

Gospod Felician je to pot dvignil kazalec, njegov glas pa je postal tako oster, kakor je le mogel biti. "Katra! Sedaj je dovolj! Konec!"

"Da, da, saj sem že nehala. Sedaj pa naj sedejo še za četrto urico, pa naj se oddahnejo! Jaz pa stopim in jim napravim svežega kofeta!"

Ko so se za Katro vrata zaprla, je napravil gospod Felician s prstom kretnjo, kakor bi napravil v zrak piklo. "Sedaj pa nalašč ... prav nalašč bom ubogo ženo branil! Nalašč!"

Kar najstrožje je pogledala Katra zunaj v veži, ko je videla, da si da Peter Janez še vedno opraviti z zlomljenim stolom. "Kaj pa še počenjaš tu okoli?"

"Stol sem razdril. Napravil bom gospodu župniku vanj tri noge, ki bodo boljše nosile, nego pa stare." Peter Janez je "popokal" naslonjalo, sedež in zvitke tri noge pod pazduho. "Zbogom!" je dejal še in šel.

Za njim pa je devica Katra tako zaloputnila vrata, da je zagrmelo, kakor bi se podrlo ogromno drevo.

7.

Pri šumarju je vladal pravi nedeljski mir. Vsa služinčad je šla zdoma, samo Tone je bil ostal — da poprzi malo na hišo, kakor je dejal. Razburjen in še vedno mencajoč s tresočima rokama okoli pipe, ki nikakor ni hotela vleči, je sedel k oknu ter gledal ven na cesto. Čakal je svoje sreče, svoje Julike! Mora priti! Ako ga ima le malo rada, tedaj ne bo pustila, da bi minil dan, ne da bi ga prosila odpuščanja za težko žaljitev, ki mu jo je zabrusila. Tam zunaj na cesti pa je hodil drug za drugim mimo: pobje in dečve, ki so veselo klepetali, kmetice, ki so iskale svoje gospodarje, kmetje, ki so hodili k občinski seji. Le Julike ni hotelo od nikjer!

Tone je stisnil glavo med roke ter pričel tuhtati. Vsako besedico, ki sta jo z Juliko govorila, je hotel zopet izgrebsti iz svoje glave spomina. Kajti porajal se mu je dvom, dali ni morebiti on sam krivec, dali ni on sam dejal kake besede odveč, ki je potem Juliko razdražila. Ako je tako, potem mora seveda on priti za klobuk ter pohiteti gori k Breznikovim. Kajti tisti, ki je nečesa kriv, mora biti tudi toliko srčen, da svojo krivico zopet popravi. "Tako mi je Peter Janez že sto in stokrat dejal! In prav ima!" Težko je dihal in tuhtal Tone — in tedaj se je na mah zanesel, da je, ko je z Juliko govoril o Malarici, klical nje hčerko "Lizabetka" in ne "Lizabetada." In kakor razsvetli nebadoma temno pokrajino blisk, ravno tako se je spomnil Tone tudi nečesa drugega. Slišal je Petra Janeza, kako pridiga: "Lizabetka jo kliče nje mati ... imena, ki prihajajo iz ljubezni, so vedno najlepša!" Tone je napravil tak obraz, kakor da ga je misel na te besede razžalila.

"Saj sem nor!" je mrmral pred se, skočil pokonci ter stekel ven na cesto. Tedaj pa je videl, da prihaja po cesti Breznikova sosed. "Hej! Ali ste videli Juliko in nje mater?"

Ženica je zmajala z glavo. "Že od poldneva ne več. Zakaj pa?"

"Menil sem pač, da bi morale kmalu priti k roženkrancu."

"Potem boš pa za danes dolgo čakal!" Breznikova da je bila šla s svojo hčerjo v Zahomec v obiske k bratrancu. Tako je povedala ženica in odšvedrala po cesti dalje.

Pri cerkvenem zidu se je morala ženica preriti skozi porivačo se kmete, ki so, gotovo kakih sto po številu, obdajali župana, ki je z enakomernim glasom nekaj čital. Ko je šumar končal z branjem, so se pričeli vsi gibati. Nato pa se je začel zepet županov glas: "Pezite ljudje, sedaj imam še ponudbo, ki jo je stavil Malarčin sosed!" Ko je šumar izgovoril Malarčino ime, se je dvignilo zmedeno kričanje in smeh. Vsakdo je iztegoval glavo, da bi bolje čul. Le stara kmetica ni bila radovedna: krepko je delala z obema laktoma, da pride na pokopališče. Tedaj pa je zagledala nekaj, kar bi ji vsekakor moralo dokazati, da ni svet oplakan, pač pa obit z jerhastimi hlačami. Kajti na pokopališčnem zidu je sedelo, vsi hrbte obrnjene proti pokopališču, kakih trideset fantov. V občinskem svetu niso imeli nobenega glasu. Ampak poslušati se so hoteli, da so lahko iz modrosti svojih starih zbijali šale. Bili so pač vaški razgrajči, ki so pač morali biti vsepovsod poleg, kjer je bilo prilike za smeh in špot. Nobena druga prilika pa ni bila v ta namen tako dobra kakor baš občinsko zborovanje.

Pri vaški politiki, ki se je obravnavala tu pod milim nebom, so tvorili oni smešni zbor, nad čigar smejočo se kritiko so se stari masikdaj razjezili, tako da so jim bili nosovi kar zeleni. Nekaterikrat jim je tudi kak kmet zavpil: "Sedaj pa bodite malo pametni, pobje, pa zaprite malo svoje kljune!" — končno pa je le bila njih stara pravica, da so smeli tu na zidu sedeti. In vsakdo izmed kmetov, ki so danes tako resno obstopili župana, je nekaj, ko je bil še ledig, sam sedel tam gori na tistem zidu in ježil svojega očeta.

Pa baš od današnjega zborovanja so si pobje kaj posebnega pričakovali. To je dokazovalo šepetanje, med katerim so stikali svoje kuštrave glave. Njih napetemu pričakovanju je bilo Malarčino ime velevažna besedica. Kajti komaj je župan izrekel nje ime, že je zavpil preko vrste Breznikov hlapec: "Fantje, sedaj pa le odprite uha: se-

daj pride tisto!" Tedaj je začel prijeten pozdrav: "Dobro popoldne vam Bog daj!" Bil je glas Petra Janeza Schilekerla, ki je prihajal iz farovža, z ruševinami stola pod pazduho. Kar poskočil je Jaka. Že je zavpil Petru: "Hej, ti, podganji ruševni obravnavajo, kar te bo zanimalo."

Peter Janez je sicer videl reže se obraze na zidu, vendar pa je storil, kakor da ni slišal ter je šel svojo pot naprej. Najbrže je mislil: mnogo jih je na kupu tu, gotovo bo skočila hudobija od enega na druge! In župniku je bil v roko obečal, da bo držal kljun in zaprl evangelij ljubezni za en cel teden v svoja prsa.

Na cesti se je šum nekoliko polegel in razločno si lahko čul županov glas: "Za Jurjevo po-

teče Malarci najemninski rok. Sedaj naj pa občina odloči, dali ji pustimo bajto še za eno leto. Zaradi mene jo lahko ima. Ampak ..."

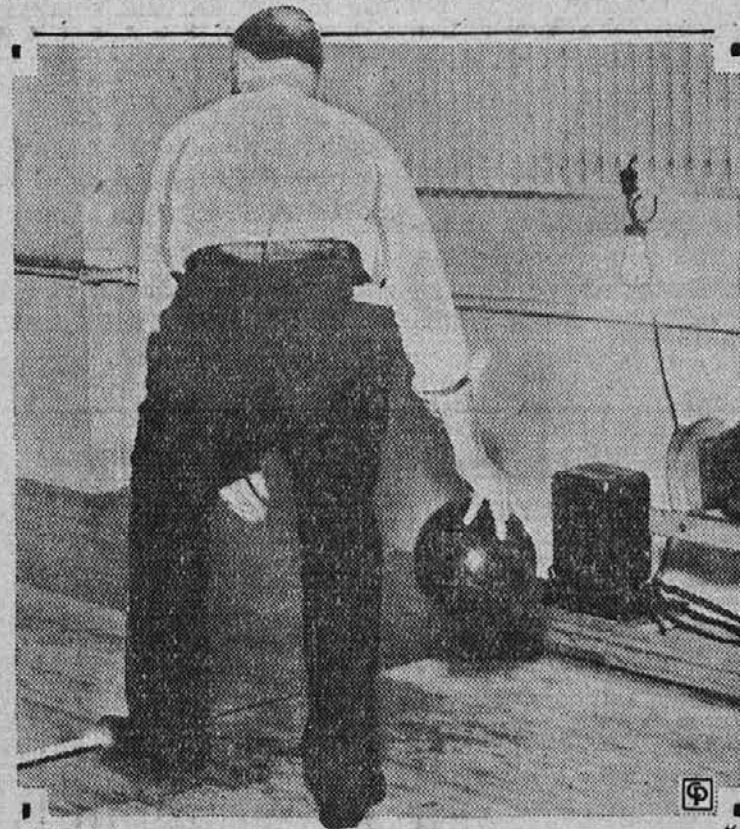
Ko je Peter Janez to čul, je obstal, kekor da so mu noge prirastle.

"Tu pa imamo ponudbo njegovega sosedu, ki bi rad imel bajto."

"Bo že vedel, zakaj," se je oglašil glas z zidu. "Taka so seščina pač ni dobra!"

Pa drug glas: "Če imaš hudobije baš tako pod nogami, mu kaj lahko stopiš na rep. Pa te on za to tudi pošteno splača! Kajne, sosed?"

Nastal je šum, hapol resen, napol smešen. In sosed je pričel vpiti hripavim glasom: "Ja, pobje, prav imate! Mir hočem imeti v sosesčini! Vaščan sem in plačujem svoje davke. Zato

Tukaj je zopet nova naprava za kegljace in sicer se pokaže električna rdeča luč, ako kegljač stopi čez črto (foul line). Tako se ne morejo nič pripraviti, da je li stopil čez črto ali ne.

Naš predsednik Hoover se kaj prijazno smehlja, toda da ne bo kake pomoči, se mora povedati, da je bila slika vzeta še pred volitvami. Ni namreč verjetno, da bi se Hoover tako prijazno smehljaj sedaj, ko je bil poražen pri volitvah.

Trije demokratski predsedniki so bili na čelu Zed. držav od civilne vojne: Grover Cleveland, Woodrow Wilson in sedaj je bil izvoljen Franklin D. Roosevelt.

Dr. A. L. Garbas
SLOVENSKI
ZOBODRAVNIK
6411 St. Clair Ave.
v Slov. Nar. Domu
roba št. 10
Tel. Henderson 0919

Frank V. Opaskar
ODVETNIK
516 HIPPODROME BLDG.
MAIN 3785
Ob torkih, četrtkih in sobotah
zvečer od 6. do 8. ure na
E. 95d St. in Union Ave.
OB SREDAH IN PETKIH
1106 E. 64th St.
Res. Tel. Yellowstons 0705-W

LED IN PREMOG
TOČNA POSTREŽBA
JOSEPH KERN
SLOVENSKI RAZVAZALEK
LEDU IN PREMUGA
1194 E. 167th St.
Pokličite: KEMORE 4381

WILLIAM A. VIDMAR
SLOVENSKI ODVETNIK
212-214 Engineers Bldg.
Tel. MAIN 1195
URE: 9 do 5
Ponedeljek, torek, četrtek
od 6:30 do 8, in v
soboto od 2 — 4, 6:30 — 8
1084 E. 67th St.
Henderson 5635

St. Clair Music School
podučuje na razne glasbene instrumente.
Priporoča tudi svoj orkester za vsako-
jake prilike. Cena je nizka. 6528 St.
Clair Ave.

VESELICA

bo popolen uspeh, ako jo
oglašate v

"AMERIŠKI DOMOVINI"

Društva imajo izjemne cene na oglasih!